II

(Rättsakter som antagits i enlighet med EG- och Euratomfördragen och vars offentliggörande inte är obligatoriskt)

BESLUT

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 13 maj 2009

om det statliga stöd C 20/07 (f.d. NN 31/07) som Spanien har genomfört till förmån för Pickman

[delgivet med nr K(2009) 3541]

(Endast den spanska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2009/849/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1,

efter att i enlighet med nämnda artikel ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig [1] och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

(1) Genom en skrivelse registrerad den 5 april 2006 påstod en klagande att de spanska myndigheterna beviljat statligt stöd till *Pickman — La Cartuja de Sevilla SA* (nedan kallat *Pickman* eller *företaget*). Med anledning av detta klagomål begärde Europeiska kommissionen (nedan kallad *kommissionen*) upplysningar från de spanska myndigheterna genom skrivelser av den 12 april 2006 och den 12 februari 2007, som de spanska myndigheterna besvarade genom skrivelser registrerade den 7 juni 2006, den 30 augusti 2006 och den 18 april 2007.

(2) Den 27 juni 2007 underrättade kommissionen de spanska myndigheterna om att den beslutat att inleda förfarandet, och genom skrivelser av den 15 september 2007 och den 26 november 2007 tog kommissionen emot Spaniens synpunkter.

(3) Den 10 oktober 2007 offentliggjordes kommissionens beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget (nedan kallat *beslutet om inledande av förfarandet*) i *Europeiska unionens officiella tidning*, i vilket berörda parter uppmanades att inkomma med sina synpunkter. Med anledning av detta tog kommissionen emot synpunkter från stödmottagaren, genom skrivelser registrerade den 26 november 2007 och den 7 april 2008. Den 12 februari 2008 och den 11 april 2008 översändes dessa synpunkter till de spanska myndigheterna, som svarade den 2 april 2008. Inga synpunkter från tredje part togs emot.

2. STÖDMOTTAGAREN

(4) Pickman är en porslinstillverkare etablerad i Sevilla sedan 1841. Företaget har traditionellt inriktat sig på produktion av högkvalitativa hantverksprodukter och saluföring av dessa direkt till hotell, restauranger och cateringföretag eller genom detaljhandeln. Det har nyligen diversifierat sin verksamhet till marknaden för företagspresenter och artiklar till hotell- och restaurangbranschen. Pickman har för närvarande ca 140 anställda och under 2005 hade företaget en omsättning på 4,28 miljoner euro. Det ska därför betraktas som ett medelstort företag [2].

[1] EUT C 239, 11.10.2007, s. 12.

[2] I den mening som avses i kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36).

(5) Pickman är verksamt på keramikmarknaden. Företaget har en total försäljning som omsätter ungefär 26 miljarder euro, vilket uppskattas till en tredjedel av den sammantagna produktionen, och sysselsätter 222 000 personer. Det marknadssegment som definieras som ”bords- och prydnadsporslin” har vissa specifika egenskaper: det är mycket arbetskraftsintensivt, tätt knutet till slutkonsumenten och kraven på konkurrenskraft när det gäller design och kvalitet är mycket höga. Marknaden är öppen för handel inom gemenskapen, där Storbritannien och Tyskland är de länder som producerar och konsumerar mest, medan Spaniens andel uppgår till mindre än 5 %, och det finns konkurrens mellan tillverkarna. På nationell nivå finns 11 företag som är aktiva i Spanien, med ungefär 3 000 anställda och en sammanlagd årlig försäljningsvolym på 60 miljoner produkter med ett sammanlagt årligt värde på 84 miljoner euro ([1]).

3. ÅTGÄRDER

(6) Följande åtgärder omfattas av beslutet om inledande av förfarandet ([2]):

— Åtgärd 2: En befrielse avseende Pickmans skuld till socialförsäkringskassan på 3,29 miljoner euro genom ett särskilt avtal som ingicks den 11 april 2000 och som skilde sig från det allmänna borgenärsavtalet.

— Åtgärderna 3–6: En rad vinstandelslån på totalt 1,87 miljoner euro samt bidrag på totalt 2,59 miljoner euro avsett för materiella och immateriella investeringar enligt en omstruktureringsplan som lämnats av Pickman till *Junta de Andalucía* (Andalusiens regionala regering), som godkände denna plan den 2 mars 2004 enligt redogörelsen i punkterna 50, 51 och 52 i beslutet om inledande av förfarandet.

— Åtgärd 7: En garanti beviljad av *Agencia de Innovación y Desarrollo de Andalucía* (Andalusiens byrå för innovation och utveckling) (nedan kallad *Idea*) som täcker 1,3 miljoner euro, det vill säga 80 %, av ett lån på 1,65 miljoner euro som Pickman förhandlat fram med en bank och som parterna ingick den 28 december 2005. Garantin har inte drivits in.

4. SKÄLEN TILL ATT FÖRFARANDET INLEDDES

(7) I beslutet om inledande av förfarandet var kommissionens preliminära slutsats att åtgärderna 2–7 eventuellt utgjorde statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

(8) Det främsta syftet med åtgärderna verkade vara att hjälpa ett företag i svårigheter. Kommissionen ansåg därför att gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter ([3]) (nedan kallade *2004 års riktlinjer*) var tillämpliga, eftersom åtgärd 7 – om den visar sig utgöra statligt stöd – vidtogs efter dessa riktlinjers ikraftträdande.

(9) I sin preliminära bedömning ansåg kommissionen särskilt följande:

— Åtgärderna kan med hänsyn till sin form och varaktighet inte betraktas som undsättningsstöd.

— Pickman skulle ha kunnat vara berättigat till omstruktureringsstöd, men utan en omstruktureringsplan vore det omöjligt att bedöma om åtgärden skulle återställa företagets lönsamhet på lång sikt.

(10) På grundval av de tillgängliga uppgifterna beslutade kommissionen att inleda det formella undersökningsförfarandet för att skingra sina tvivel rörande huruvida åtgärderna ska betraktas som statligt stöd och om de är förenliga med den gemensamma marknaden.

5. SYNPUNKTER FRÅN SPANIEN

(11) Efter att ha underrättats om beslutet om inledande av förfarandet skickade de spanska myndigheterna följande synpunkter om de enskilda åtgärderna i fråga.

Åtgärd 2: Befrielse avseende skuld till Tesorería de la Seguridad Social (socialförsäkringskassan)

(12) När det gäller åtgärd 2 påpekar de spanska myndigheterna att socialförsäkringskassan i egenskap av fordringsägare med förmånsrätt hade företräde framför ordinarie fordringsägare, vilket innebär att socialförsäkringskassan rankades omedelbart efter fordringsägare med garantier och skulder till företagets personal. Fördelen med denna förmånsställning är följaktligen inte en absolut prioritet, men den gör det möjligt för fordringsägaren att avstå från att underteckna det allmänna borgenärsavtalet och i stället välja ett särskilt avtal för att uppnå villkor som, på grundval av tillämplig nationell lagstiftning, måste vara fördelaktigare än de som följer av det allmänna borgenärsavtalet. De spanska myndigheterna ger dessutom en detaljerad beskrivning av de två alternativ som är de enda möjliga, det vill säga beslagtagandet av specifika materiella och immateriella tillgångar. Detta har dock ingen prioritet framför andra tidigare registrerade inteckningar eller utbetalningar till personalen, och skulle därför med största sannolikhet leda till en lägre återbetalning av Pickmans skulder.

([1]) Uppgifter från europeiska keramikindustrins webbplats www.cerameunie.eu och från Eurostats webbplats http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=1073,46587259&_dad=portal&_schema=PORTAL&p_product_code=KS-BW-07–001

([2]) Av tydlighetsskäl används i detta beslut samma numrering som användes i beslutet om inledande av förfarandet.

([3]) EUT C 244, 1.10.2004, s. 2.

(13) De spanska myndigheterna korrigerar det påstående som görs i punkt 16 i beslutet om inledande av förfarandet och preciserar att det enligt det allmänna borgenärsavtalet fanns två alternativ snarare än bara två kumulativa möjligheter: att återvinna antingen 5 % av fordringarna inom 75 dagar eller 20 % inom 17 år utan ränta.

(14) Socialförsäkringskassan valde dock att använda sig av sin förmånsrätt och avstå från att underteckna de allmänna borgenärsavtalen, för att i stället välja ett särskilt avtal som enligt kassan gav bättre utsikter till återvinning än det allmänna borgenärsavtalet. Pickman, som hade en skuld på 4 miljoner euro till socialförsäkringskassan, gick i enlighet med detta med på att betala 18 % av det beloppet inom åtta år, jämte en årlig ränta på 3,25 %. Det särskilda avtalet inbegrep dessutom en garanti om att det automatiskt skulle hävas om någon annan fordringsägare fick en mer fördelaktig behandling. Efter betalningen av arbetsgivaravgifter på 595 676,89 euro betalade Pickman in ett belopp på 2 012 786,39 euro den 27 maj 2004.

(15) Slutligen vidhåller de spanska myndigheterna att ”den allmänna ränta” som åberopas i punkt 18 i beslutet om inledande av förfarandet ingår i en allmän fras som används i alla avtal som ingås i förfaranden för skuldindrivning. Socialförsäkringskassan försökte faktiskt återvinna högsta möjliga belopp från gäldenären, vilket innebär att den agerade i linje med principen om en investerare som verkar i en marknadsekonomi. Den förnekar dessutom att den hade någon annan avsikt än den att uppnå största möjliga återvinning.

Åtgärd 7: Offentlig garanti för ett lån

(16) De spanska myndigheterna hävdar att åtgärden, mot bakgrund av kommissionens tillkännagivande om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd i form av garantier ([1]) (nedan kallat *tillkännagivandet om garantier*), inte utgör statligt stöd. Pickman kan inte betraktas som ett företag i svårigheter och det var den ställning som krävdes för att få ett lån utan statlig intervention, eftersom företagets situation förbättrades påtagligt under 2005. Företaget gick med vinst 2006 och åtnjöt bankernas förtroende, vilket ledde till att det fick ett lån enligt normala marknadsvillkor, det vill säga till Euriborräntan som vid den tidpunkten var 2,78 punkter plus 1,25 punkter.

(17) De spanska myndigheterna hävdar dessutom att inget statligt stöd var inbegripet. Garantin avsåg nämligen enbart en specifik finansiell transaktion, det vill säga en täckning på 80 % (1,3 miljoner euro) av det totala beloppet på ett lån med en begränsad löptid på 10 år. De spanska myndigheterna påpekar dessutom att Pickman betalade marknadspriset för garantin, eftersom företaget betalade en årlig avgift på 1,5 % och dessutom gjort en inteckning till förmån för *Idea* som i sig utgjorde 13 % av den fasta egendomens värde på 10 950 000 euro.

Åtgärderna 3–6: Vinstandelslån och bidrag

(18) De spanska myndigheterna förnekar inte att åtgärderna 3–6 utgör statligt stöd, men hävdar att de inte anmälde dem eftersom de ansåg att åtgärderna ingick i en stödordning för investeringar, skapande av sysselsättning samt små och medelstora företag i Andalusien. Stödordningen omfattade även möjligheter att bevilja undsättnings- och omstruktureringsstöd till små och medelstora företag i svårigheter och hade redan godkänts av kommissionen ([2]) (nedan kallad *den godkända stödordningen*).

(19) I detta avseende vidhåller de spanska myndigheterna att alla villkor i den godkända stödordningen var uppfyllda. De medger att bestämmelserna där det högsta godkända beloppet per stödmottagare fastställs till 4 miljoner euro inte iakttogs fullt ut, eftersom åtgärderna 3–6 uppgick till totalt 4,46 miljoner euro. De anser dock att underlåtenheten att underrätta kommissionen om det lilla överskottet på 0,46 miljoner euro, eller till och med det totala stödbeloppet, utgör en administrativ oegentlighet som inte påverkar åtgärdens faktiska överensstämmelse med den godkända stödordningen, ett faktum som kommissionen rimligen även bör erkänna.

(20) De spanska myndigheterna hävdar i stället att åtgärderna 3–6 ska bedömas mot bakgrund av de gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter som antogs 1999 ([3]) (nedan kallade *riktlinjerna från 1999*). Detta var de enda riktlinjerna som gällde vid den tidpunkt då stödet beviljades, som en engångstransaktion enligt en omstruktureringsplan som skickades till de spanska myndigheterna inom ramen för den godkända stödordningen. De spanska myndigheterna anser, till skillnad från kommissionens preliminära bedömning i beslutet om inledande av förfarandet, att åtgärd 7 inte ska betraktas som statligt stöd (se skälen 15 och 16 ovan) eftersom inget omstruktureringsstöd beviljades efter offentliggörandet av riktlinjerna från 2004.

([1]) EGT C 71, 11.3.2000, s. 14.

([2]) N 507/2000, Regional stödordning för investeringar och skapande av sysselsättning i samband med dessa investeringar samt för små och medelstora företag.

([3]) EGT C 288, 9.10.1999, s. 2.

(21) De spanska myndigheterna påpekar dessutom att stödet enligt riktlinjerna från såväl 1999 som 2004 skulle betraktas som förenligt omstruktureringsstöd. Under 2003 hade Pickman 128 anställda och en omsättning på 2,35 miljoner euro, vilket innebär att det hörde till kategorin små och medelstora företag som är en typ av företag för vilka kommissionen inte behöver godkänna någon omstruktureringsplan. Omstruktureringsplanen uppfyller dessutom i varje fall kommissionens krav, eftersom den har en varaktighet på 6 år, är begränsad till vad som är absolut nödvändigt för att återställa Pickmans lönsamhet i enlighet med den bifogade marknadsundersökningen, och innebär att Pickman ska ge ett väsentligt bidrag för att säkerställa företagets lönsamhet. I detta avseende hänvisar de spanska myndigheterna till ett beslut där kommissionen godkänner ett icke anmält omstruktureringsstöd till ett annat litet eller medelstort spanskt företag som är verksamt i samma sektor som Pickman, *Porcelanas del Principado* ([1]), på grundval av den faktiska överensstämmelsen med villkoren enligt riktlinjerna från 1999 och den begränsade snedvridande effekten av stödet.

(22) Slutligen pekar de spanska myndigheterna på Pickmans betydelse för den lokala industrin i Andalusien och Spanien, och väger företagets långa historiska och kulturella tradition mot den begränsade snedvridning av konkurrensen som följer av ett stöd som beviljas till ett litet eller medelstort företag med en mycket begränsad marknadsandel.

6. SYNPUNKTER FRÅN TREDJE PART

(23) Kommissionen mottog med anledning av offentliggörandet av beslutet om inledande av förfarandet i *Europeiska unionens officiella tidning* bara synpunkter från stödmottagaren Pickman, om de olika åtgärderna i fråga. Dessa synpunkter redovisas i punkterna 24–32.

Åtgärd 2: Befrielse avseende skuld till socialförsäkringskassan

(24) Pickman bestrider kommissionens inledande analys, enligt vilken åtgärd 2 utgör statligt stöd, och stödjer de spanska myndigheternas argument om att det särskilda avtal som ingicks med socialförsäkringskassan var förmånligt och garanterade högsta och snabbast möjliga återvinningsgrad, vilket stämmer överens med principen om en privat fordringsägare i en marknadsekonomi. Stödmottagaren påpekar dessutom att alla Pickmans utestående skulder till socialförsäkringskassan sedan dess har återvunnits och att påföljande avgifter har betalats regelbundet.

Åtgärd 7: Offentlig garanti för ett lån

(25) Pickman hävdar att åtgärd 7 inte kan betraktas som statligt stöd eftersom den uppfyller alla fyra villkor i tillkännagivandet om garantier.

(26) Pickman var i december 2005 på väg att ta sig ur krisen och företagets förluster hade sjunkit från över 2 miljoner euro under 2004 till ungefär 0,15 miljoner euro under 2005. Företaget kunde dessutom få ett lån till normala marknadsvillkor och fick faktiskt ett lån på 3,3 miljoner euro från *Monte de Piedad y Caja de Ahorros de Huelva y Sevilla* när det fortfarande var i svårigheter. Hela det lånet säkrades genom en inteckning. Den offentliga garantin för lånet på 1,6 miljoner euro täckte inte mer än 80 % av lånet och hade en varaktighet på bara tio år. Slutligen betalade företaget marknadspris för lånet. Pickman betalade en årspremie på 1,5 % och säkrade hela garantibeloppet med en inteckning i en del av företagets fasta egendom till förmån för *Idea*.

(27) Som svar på en begäran från kommissionen om en uppskattning av värdet på Pickmans fasta egendom under senare år, skickade Pickman två oberoende värderingar daterade den 31 maj 2005 (10 962 598,56 euro) och den 4 oktober 2007 (12 512 066,27 euro). Den 20 maj 2004 var den fasta egendomen inte intecknad, medan denna den 8 maj 2007 var belastad med två inteckningar. Den första inteckningen var till förmån för *Monte de Piedad y Caja de Ahorros de Huelva y Sevilla* och den andra till förmån för *Idea*, till beloppen 3 300 000 euro jämte ränta och omkostnader respektive 1 300 000 euro jämte 104 000 euro i omkostnader. Pickman hävdar att det sammanlagda beloppet på dessa två inteckningar fortfarande var mycket lägre än det uppskattade värdet på den fasta egendomen, och att den mycket begränsade risken för *Idea* därför var mer än nog täckt på grundval av det marknadspris som normalt skulle betalas. Pickman anser följaktligen att de fyra villkoren är uppfyllda och att inget statligt stöd föreligger.

Åtgärderna 3–6: Vinstandelslån och bidrag

(28) Pickman hänvisar inte till kommissionens inledande bedömning enligt vilken åtgärderna utgör statligt stöd. Företaget hävdar dock att åtgärderna är förenliga med artikel 87.3 c i EG-fördraget och omfattas av den godkända stödordningen, enligt vilken beviljande av undsättnings- och omstruktureringsstöd till små och medelstora företag i svårigheter är möjligt.

(29) Pickman påpekar att åtgärderna uppfyller kravet i den godkända stödordningen och att de bara överstiger taket på 4 miljoner euro med 0,46 miljoner euro, vilket är betydligt mindre än den tröskel på 10 miljoner euro för ordningar för stöd till små och medelstora företag som fastställs i punkt 68 i riktlinjerna från 1999.

(30) Liksom i riktlinjerna från 1999 fastställs i den godkända stödordningen att stödet ska vara begränsat till vad som är absolut nödvändigt och att stödmottagaren i väsentlig utsträckning ska bidra till planen för att återställa företagets lönsamhet på lång sikt. Den innehåller dock inga bestämmelser om uppvägande åtgärder. Den enda skyldigheten som åligger stödmottagaren är att företaget inte får öka sin produktionskapacitet.

([1]) Kommissionens beslut 2004/32/EG (EUT L 11, 16.1.2004, s. 1).

(31) Pickman hävdar att den omstruktureringsplan där åtgärderna 3–6 godkänns, som utarbetades av det oberoende konsultföretaget *Auditoria y Consulta SA* i oktober 2003 och godkändes av de spanska myndigheterna i mars 2004, överensstämmer helt med kraven avseende principen om ”en enda gång”, nödvändighet, egen insats, förbudet mot ökad produktionskapacitet samt utsikterna till långfristig lönsamhet enligt olika scenarier.

(32) Slutligen påpekar Pickman att åtgärderna inte har lett till någon otillbörlig snedvridning av konkurrensen och att de har beviljats till förmån för ett medelstort företag som är beläget i en region som omfattas av det undantag som avses i artikel 87.3 a. Företaget har en mycket begränsad marknadsandel vad gäller den övergripande handelsvolymen och det har uppfyllt tidsplanen i den godkända omstruktureringsplanen i sin helhet samt vederbörligen förbättrad sin finansiella ställning sedan 2006, med resultatet att inga kompensationsåtgärder har behövt genomföras.

(33) Vad beträffar Pickmans synpunkter ställer sig de spanska myndigheterna helt bakom de argument som framförs liksom slutsatsen att åtgärderna 2 och 7 inte ska betraktas som statligt stöd, medan åtgärderna 3–6 utgör befintligt stöd som i varje fall är förenligt med den gemensamma marknaden.

7. **BEDÖMNING**

Stödets befintlighet

(34) Enligt artikel 87.1 i EG-fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

(35) Kommissionen kommer inledningsvis att utvärdera åtgärd 7 efter en bedömning av åtgärd 2, i enlighet med ordningsföljden hos de synpunkter som lämnats av de spanska myndigheterna och stödmottagaren. Klassificeringen av åtgärd 7 har konsekvenser för de regler som ska tillämpas på de återstående åtgärderna 3–6, i enlighet med vad som förutses i beslutet om inledande av förfarandet och fastställs i detta beslut.

Åtgärd 2: Befrielse avseende skuld till socialförsäkringskassan

(36) Vad beträffar åtgärd 2 gäller de tvivel som anförs av kommissionen i beslutet om inledande av förfarandet huruvida socialförsäkringskassan agerat som en privat fordringsägare i sina förhandlingar rörande Pickmans skuld.

(37) För det första åtnjuter enligt spansk lagstiftning fordringar avseende socialförsäkringsavgifter förmånsrätt, eftersom fordringsägaren har möjligheten att ingå ett särskilt avtal i stället för att delta i de förfaranden som är tillgängliga för fordringsägare utan förmånsrätt ([1]).

(38) I detta avseende visar de uppgifter som lämnats av de spanska myndigheterna, vilka bekräftas av kopiorna av de två avtalen, att det särskilda avtal som socialförsäkringskassan ingick med Pickman var förmånligare än det avtal som företaget ingick med allmänna fordringsägare. Enligt det sistnämnda avtalet får allmänna fordringsägare bara välja mellan att återvinna 5 % av sina fordringar inom 75 dagar eller 20 % av dem inom 17 år utan ränta. Enligt det särskilda avtalet kan staten däremot återvinna 18 % av sin fordran inom 8 år till en årlig ränta på 3,25 %, och den skulden återvanns vederbörligen i sin helhet i linje med den överenskomna tidsplanen.

(39) Kommissionen erkänner dessutom att det enda alternativ som i händelse av Pickmans (hypotetiska) avveckling skulle ha varit tillgängligt för socialförsäkringskassan, hade varit att försöka återvinna fordringen genom att beslagta vissa specifika materiella och immateriella tillgångar. De spanska myndigheterna har dock tillräckligt visat att detta inte hade varit ett genomförbart alternativ. Ett beslag av materiella tillgångar hade inget egentligt värde med hänsyn till förmånsstatusen hos en inteckning som tidigare gjorts till förmån för det offentliga organet *RUMASA*. Det är dessutom rimligt att instämma med de spanska myndigheternas åsikt att varje form av beslag av de immateriella tillgångarna skulle ha varit osäker. Detta har sin grund i det enligt spansk lagstiftning nödvändiga beroendet av potentiella köpare, för vilka dessa tillgångar skulle vara av mycket begränsat eller inget värde när de väl skilts från företagets namn. Det verkar följaktligen som om en avveckling skulle ha varit mindre gynnsam än det scenario som faktiskt beaktades av de spanska myndigheterna, vilkas förmånsställning var uttryckligen fastställd i det särskilda avtalet. I klausul 10 i detta avtal fastställs särskilt att avtalet blir ogiltigt om mer fördelaktiga villkor senare avtalas med en annan fordringsägare.

([1]) Se kungligt lagstiftningsdekret nr 1/1994 av den 20 juni 1994 om godkännande av den ändrade texten i *Ley General de la Seguridad Social* (lag om allmän socialförsäkring), med hänvisning till artikel 1924.1 i *Código Civil* (civillagen) och artikel 913.1 D i *Código de Comercio* (handelslagen).

(40) Kommissionen är mot bakgrund av ovanstående övertygad om att det är tillräckligt bevisat att socialförsäkringskassan agerade i enlighet med principen om en fordringsägare i en marknadsekonomi som, i enlighet med domstolens dom i Tubacex-målet [1], strävar efter det alternativ som i praktiken kommer att garantera en återvinning av högsta möjliga belopp till bästa möjliga villkor. Kommissionens slutsats är därför att den åtgärd som består i en befrielse avseende Pickmans socialförsäkringsskulder inte utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

Åtgärd 7: Offentlig garanti för ett lån

(41) Vad beträffar åtgärd 7 ger kommissionen i beslutet om inledande av förfarandet uttryck för sina tvivel om huruvida Pickman skulle ha kunnat få ett lån på 1,6 miljoner euro från banken *Caja Provincial San Fernando de Sevilla y Jerez* utan en garanti från *Idea* som täcker 1,3 miljoner euro.

(42) Kommissionen har bedömt åtgärden mot bakgrund av tillkännagivandet om garantier. En enskild garanti kan i enlighet med vad som fastställs i avsnitt 4 i tillkännagivandet inte utgöra statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget om i) låntagaren inte är i finansiella svårigheter, ii) låntagaren i princip skulle kunna få ett lån till marknadsvillkor utan något statligt ingripande, iii) garantin är knuten till en bestämd finansiell transaktion, avser ett fastställt högsta belopp, inte täcker mer än 80 % av lånet och har en begränsad varaktighet, och iv) ett marknadspris har betalats för garantin som avspeglar olika faktorer, som t.ex. garantins varaktighet och de säkerheter som ställs.

(43) På grundval av tillkännagivandet om garantier och kommissionens praxis har villkor iii) uppfyllts, eftersom garantin, som inte har drivits in, är knuten till ett bestämt lån, är begränsat till en varaktighet på 10 år och bara täcker 80 % av det lånet, det vill säga ett fastställt högsta belopp på 1,3 miljoner euro.

(44) Vad beträffar villkor i) anser kommissionen att omstruktureringsperioden inte hade nått sitt slut vid den tidpunkt då lånet och garantin ingicks den 28 december 2005. Det är dock sant att Pickmans finansiella ställning hade förbättrats väsentligt i december 2005 och att omstruktureringsplanen hade nått konsolideringsskedet, med en vinst på 0,7 miljoner euro registrerad 2006. Det kan av dessa skäl inte uteslutas att Pickman inte längre var ett företag i svårigheter när garantin beviljades. Eftersom omstruktureringsperioden inte hade nått sitt slut kan det dock inte uteslutas att Pickman inte var i svårigheter. Kommissionen kan följaktligen inte utesluta att garantin inte värderades enligt marknadsmässiga villkor.

(45) Vad beträffar villkor ii) ska det påpekas att 2004, då företaget helt säkert kunde betraktas som ett företag i svårigheter, fick Pickman ett lån på 3,3 miljoner euro från *Monte de Piedad y Caja de Ahorros de Huelva y Sevilla* därför att det kunde säkra det i sin helhet genom att inteckna delar av företagets tillgångar.

(46) Ännu svårare är det att konstatera att Pickman inte skulle ha kunna få ett lån utan statligt ingripande i slutet av 2005. Den första delen av omstruktureringsprocessen hade, till skillnad från situationen då företagets misslyckades med att få ett lån utan statligt ingripande 2004, slutförts och planen hade konsoliderats på grundval av en sundare finansiell ställning. Dessutom garanterade Pickman sitt lån 2004 direkt hos banken i stället för hos *Idea*. Det faktum att *Caja Provincial San Fernando de Sevilla y Jerez* gick med på att ge Pickman ett lån enligt marknadsvillkor och tog på sig en risk motsvarande 20 % av det lånet utan några ytterligare garantier eller säkerheter för den delen av lånet bekräftar dessutom det resultatet.

(47) Kommissionen kan inte utesluta att Pickman den 28 december 2005 fortfarande kunde betraktas som ett företag i svårigheter, men anser mot bakgrund av ovanstående icke desto mindre att Pickman i princip kunde ha fått ett lån enligt marknadsmässiga villkor utan statligt ingripande. Stödbeloppet motsvarar i enlighet med detta inte det totala lånebeloppet, utan snarare den potentiella ekonomiska fördelen som följer av den statliga garantin.

(48) Slutligen erkänner kommissionen vad beträffar villkor iv) att lånet hade beviljats för 10 år till marknadspris, det vill säga till Euribors ränta som vid den tidpunkten var 2,783 punkter plus 1,25 % och jämförbar med räntan på den spanska marknaden för lån till sunda företag. Vad beträffar det pris som betalades för garantin kan det, i enlighet med vad som påpekas ovan, inte uteslutas att Pickman var i svårigheter. Därför bör det fastställas om premien motsvarade de marknadsmässiga premierna. I detta fall kan det med hänsyn till företagets situation inte uteslutas att premien inbegrep ett inslag av stöd. Det ska dock även påpekas att stödinslaget, mot bakgrund av kommissionens praxis vid den tidpunkten, verkar vara relativt begränsad. För det första godtar kommissionen en garantipremie på 1,5 % som fri från statligt stöd i enlighet med sin praxis, enligt vilken en premie på 0,5 % godtas när det gäller garantiordningar för sunda företag utan borgen [2]. I detta fall är premien tre gånger högre. För

[1] Domstolens dom av den 29 april 1999 i mål C-342/96 Spanien mot kommissionen (Tubacex), REG 1999, s. I-2459.

[2] Se till exempel ärende nr N 512/07 (EUT C 12, 17.1.2009, s. 1).

det andra var garantin i detta fall säkrad genom en inteckning till förmån för staten, vilken värderades till 10 962 598,56 euro den 31 maj 2005 och 12 512 066,27 euro den 4 oktober 2007.

(49) Mot bakgrund av ovanstående är det kommissionens slutsats att Pickman skulle ha kunnat få ett lån utan statligt ingripande på grundval av styrkan i den höga kvaliteten på säkerheten och företagets förbättrade finansiella ställning. Stödet ska därför inte beräknas på grundval av det totala lånebeloppet. Stödet består i mellanskillnaden mellan den utbetalade premien och den premie som ett företag i en liknande situation skulle ha fått betala, med hänsyn till den fullständiga finansiella garanti som erhölls. Med hänsyn till det ringa värdet på lånet på 1,6 miljoner euro, den höga kvaliteten på garantin och det faktum att en premie på 1,5 % togs ut, anser kommissionen att stödinslaget uppgår till högst 100 000 euro. Detta innebär att tröskelvärdet för stöd av mindre betydelse är tillämpligt ([1]).

Åtgärderna 3–6: Vinstandelslån och bidrag

(50) Vad beträffar åtgärderna 3–6 ger kommissionen i beslutet om inledande av förfarandet uttryck för tvivel om huruvida det kunde anses att dessa inte utgör stöd på grundval av principen om en investerare i en marknadsekonomi.

(51) Dessa tvivel bekräftas i detta beslut: bidragen var icke ersättningsbara och vinstandelslånen måste betalas tillbaka årligen genom en överföring av 10 % av den räntefria vinsten. Det är därför tydligt att Andalusiens regionala regering inte agerade som en investerare i en marknadsekonomi skulle ha gjort, eftersom den inte förväntade sig någon vinst på investeringen. Dessutom godkändes dessa åtgärder, som beviljades inom ramen för en omstruktureringsplan för perioden 2004–2009, av Andalusiens regionala regering och kan därför tillskrivas staten eller en offentlig myndighet. Åtgärderna gav en enskild stödmottagare, Pickman, en selektiv fördel i form av förmånliga lån och direkta bidrag som inte är allmänt tillgängliga för andra företag. Pickman är verksamt i marknadssegmentet för porslin och keramik. Eftersom företagets produkter är föremål för handel inom gemenskapen hotar åtgärderna i fråga att snedvrida konkurrensen mellan medlemsstaterna. Spanien ifrågasätter inte klassificeringen av dessa åtgärder som statligt stöd.

(52) Åtgärderna 3–6 utgör följaktligen statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget och deras eventuella förenlighet måste bedömas i enlighet därmed. Det faktum att stödet redan har beviljats, i strid med medlemsstaternas skyldighet att förhandsanmäla stöd i enlighet med artikel 88.3 i EG-fördraget, innebär att det utgör olagligt stöd.

Stödets förenlighet

(53) I artikel 87.2–87.3 i EG-fördraget fastställs undantag från den allmänna oförenlighet som beskrivs i artikel 87.1. Enligt artikel 87.3 c i EG-fördraget kan stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset, anses vara förenligt med den gemensamma marknaden.

(54) Eftersom åtgärd 7 inte utgör statligt stöd (se skälen 41–50 ovan) anser kommissionen, till skillnad från sin preliminära bedömning i beslutet om inledande av förfarandet, att förenligheten av åtgärderna 3–6 inte ska bedömas på grundval av riktlinjerna från 2004.

(55) I punkt 104 i riktlinjerna från 2004 fastställs tydligt att ”kommissionen kommer att granska förenligheten med den gemensamma marknaden av alla undsättnings- eller omstruktureringsstöd som beviljas utan kommissionens godkännande och därmed i strid med artikel 88.3 i fördraget på grundval av dessa riktlinjer om stödet, eller en del av det, beviljades efter det att riktlinjerna offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning*”.

(56) I detta sammanhang erkänner kommissionen att åtgärderna 3–6, en engångsåtgärd enligt en omstruktureringsplan, beviljades samma dag som planen godkändes av de spanska myndigheterna, det vill säga den 2 mars 2004, och att ingen del av stödet beviljades efter offentliggörandet av riktlinjerna från 2004. Riktlinjerna från 1999 är därför tillämpliga.

(57) I avsnitt 3.2.2 i riktlinjerna från 1999 fastställs villkoren för beviljande av omstruktureringsstöd som omfattas av de särskilda bestämmelserna i punkt 55, där det i fråga om små och medelstora företag fastställs att villkoren i fråga är mindre strikta och särskilt att uppvägande åtgärder vanligen inte krävs. Kommissionen har bland annat utfört denna specifika bedömning i ett ärende som även det gällde ett litet eller medelstort företag verksamt inom sektorn för keramik och porslin, det vill säga företaget Porcelanas del Principado ([2]).

([1]) Kommissionens förordning (EG) nr 69/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse (EGT L 10, 13.1.2001, s. 30).

([2]) Se kommissionens beslut 2004/32/EG (EUT L 11, 16.1.2004, s. 1).

(58) För det första ska företaget betraktas som ett företag i svårigheter i den mening som avses i riktlinjerna. Som de spanska myndigheterna erkänner var Pickman fram till 2004 i en sådan situation, vilket framgår av det faktum att företaget hade negativa egna medel och växande förluster. En inteckning i en del av dess tillgångar som tagits ut till förmån för företaget *RUMASA* hade dock utmätts, med resultatet att företaget nästan säkert skulle ha gått i konkurs på kort sikt.

(59) För det andra är stödets beviljande beroende av genomförandet av en omstruktureringsplan, som ska ha en så kort varaktighet som möjligt och återställa företagets långfristiga lönsamhet inom rimlig tid och på grundval av realistiska antaganden om de framtida villkoren för verksamheten. Vad beträffar små och medelstora företag tolkades bestämmelserna i punkt 55 i enlighet med kommissionens praxis som att kommissionen inte själv behöver godkänna en sådan plan när det gäller stödordningar för små och medelstora företag.

(60) Som de spanska myndigheterna noterade skickade Pickman en omstruktureringsplan till de nationella myndigheterna. Omstruktureringsplanen var utarbetad av oberoende experter från företaget *Auditoría y Consulta SA*, som

— beskriver omständigheterna som ledde till företagets svårigheter: ett osäkert och otillräckligt ägar- och ledarskap, en avsaknad av motivation orsakad av en överdimensionerad och felaktigt balanserad användning av personalen, en hög felfrekvens och höga enhetskostnader jämfört med konkurrenterna, överskottslager, dåligt kapacitetsutnyttjande, avsaknad av strategi eller försäljningspolicy på medellång eller lång sikt,

— analyserar Pickmans ekonomiska och finansiella situation på grundval av uppgifterna för åren 2000–2003: negativa egna tillgångar, beslag av vissa tillgångar, höga skuldkvoter och allvarliga likviditetsproblem, minskande lönsamhet och försäljningsvärde, samman med därav följande relativa ökning när det gäller effekten av personalkostnaderna,

— identifierar Pickmans konkurrensställning på den relevanta marknaden, med mycket låga marknadsandelar jämfört med konkurrenterna, och understryker företagets svagheter såväl som dess styrkor, framför allt dess enastående rykte för hög kvalitet samt det historiska och kulturella värde som sätts på spanska traditioner.

(61) Omstruktureringsplanen var dessutom uppdelad i två olika steg. Det första steget omfattade merparten av interventionsåtgärderna för 2004, medan det andra steget utgjordes av en gradvis konsolidering av Pickmans övergripande ställning under åren 2005–2009 (se tabell 2 nedan). Interventionsåtgärderna syftade till att korrigera företagets strukturella svagheter och garantera dess långfristiga lönsamhet. Åtgärderna avsåg upprättandet av en ny ledningsstruktur, planeringen av ett flödesschema som är anpassat till tillverkningsprocessen, nedskärningen och omplaceringen av arbetskraften, förhandlingen av ett nytt kollektivavtal, omorganisationen av anläggningens verksamhet med syfte på optimering, väsentlig modernisering av teknik och IT, investeringar i en kommersiell avdelning med avseende på personal och marknadsföringskampanjer, upprättandet av nya distributionskanaler, en ombalansering mellan egna tillgångar och auktoriserat kapital, justering av skuldkvoten och förvärvet av en miniminivå av likviditet.

(62) I omstruktureringsplanen omfattar ovannämnda interventionsåtgärder olika scenarier, som avspeglar bästa, sämsta och mellanliggande scenarier, medan mellanliggande antaganden om en produktivitet på 75 % och försäljningsnivåer som avspeglar de som företaget registrerade under 2002 framstår som realistiska finansiella prognoser. Nyckelsiffrorna i dessa prognoser anges i tabell 1 nedan och har hittills faktiskt uppnåtts.

Tabell 1

(miljoner euro)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Försäljningsvolym	2,7	4,4	6,5	7,5	9,3	10,6
Egna medel	– 7,1	– 7,9	– 7,2	– 5,8	– 2,9	0,9
Driftskostnader	– 5,5	– 5,4	– 5,5	– 5,2	– 5,3	– 5,6
Personalkostnader	– 3,2	– 3,2	– 3,2	– 3,1	– 3,2	– 3,3
Finansiella tillgångar	0,4	0,01	0,1	0,07	0,1	0,2
Rörelseresultat	– 1,9	– 0,2	1,4	2,0	3,5	4,6

(63) För det tredje måste all otillbörlig snedvridning av konkurrensen undvikas. ”Stöd till små och medelstora företag påverkar i allmänhet inte handeln i lika stor utsträckning som stöd till stora företag”, vilket innebär att ” [d]et kommer i allmänhet inte att krävas några uppvägande åtgärder i samband med beviljandet av stöd” (punkt 55 i riktlinjerna från 1999). Det ska i detta avseende noteras att Pickman är ett medelstort företag med 137 anställda, en försäljningsvolym på 2 miljoner euro under 2003 och en begränsad marknadsandel på gemenskapsnivå. Det ska dessutom påpekas att kommissionen när det gällde *Porcelanas del Principado*, ett medelstort företag verksamt inom samma sektor, inte fastställde några kompensationsåtgärder. Enligt samma praxis kräver den begränsade snedvridning av konkurrensen som stödet till Pickman kan leda till inte att några kompensationsåtgärder vidtas.

(64) I Pickmans fall verkar det dessutom som om i) omstruktureringsplanen inte förväntas leda till någon ökad produktionskapacitet, ii) företagets arbetskraft kommer att omorganiseras, med nedskärningar vid vissa anläggningar och investeringar på områdena för handel och IT, iii) Pickman är litet, vilket innebär att det kan utnyttja stöd, iv) företagets potentiella marknadsnärvaro jämfört med konkurrenterna är mycket begränsad och var till och med mer begränsad 2003 (se den marknadsundersökning som åberopas ovan), och v) enligt Spaniens regionalstödskarta för perioden 2000–2006 [1] var Andalusien en NUTS II-region och på grundval av dess BNP uttryckt i köpkraftsstandard på mindre än 60 % jämfört med gemenskapsgenomsnittet berättigat till stöd enligt artikel 87.3 a i EG-fördraget.

(65) Mot bakgrund av ovanstående, särskilt Pickmans åtagande att inte öka sin produktionskapacitet, det faktum att stödmottagaren omfattas av definitionen av ett litet eller medelstort företag och har en begränsad konkurrensställning samt är beläget i en stödregion, anser kommissionen i linje med dess standardpraxis att det tredje villkoret är uppfyllt. Den snedvridning av konkurrensen som åtgärderna leder till är nämligen begränsad och den har utan tvivel inte en sådan omfattning att den strider mot gemenskapens intressen.

(66) För det fjärde måste stödets omfattning och intensitet begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att en omstrukturering ska kunna genomföras på ett sätt som överensstämmer med företagets befintliga finansiella medel. Stödmottagaren förväntas ge ett väsentligt bidrag till omstruktureringsplanen ur egna medel, eftersom detta anses utgöra ett tecken på att marknaderna tror att en återgång till lönsamhet kan uppnås.

(67) Vidare uppgick det stödbelopp som av de spanska myndigheterna beviljades Pickman till 4,46 miljoner euro. En väsentlig del av stödet måste användas för att betala kortfristiga fordringsägare (*Inversiones Jara SA* och *Faïencerie de Bouskoura*), medan bidragen användes för att betala arbetskraftskostnader och framför allt investeringar som skulle göras under den tidsperiod som anges i tabell 2.

Tabell 2

(miljoner euro)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Materiella och immateriella investeringar (*)	1,3	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06

(*) Investeringar i form av kostnader för IT-utrustning och mjukvara (45 %), tillverkning (1,5 %), teknisk utrustning (12 %) och andra installationer (3 %).

(68) Pickman bidrog dessutom själv till sin lönsamhet genom en insats på 6,24 miljoner euro, bestående av privata lån som på marknadsmässiga villkor tagits av den nya ägaren utan någon form av offentligt stöd. Det beloppet utgör 58,3 % av den totala finansieringen, vilket innebär att Pickman gav ett ”väsentligt bidrag” helt i linje med bestämmelserna i riktlinjerna från 1999. Företagets finansiella tillgångar enligt tabell 1 visar dessutom tydligt att planen inte förväntades leda till ett överskott av likvida medel. Kommissionen anser i enlighet med detta att stödet är begränsat till vad som var absolut nödvändigt för att återställa företagets lönsamhet.

[1] Se kommissionens beslut i ärende nr 773/1999, Regionalstödskartan för åren 2000–2006 (EGT C 184, 1.7.2000, s. 22).

(69) Mot bakgrund av ovanstående anser kommissionens följaktligen att åtgärderna 3–6 enligt Pickmans omstruktureringsplan uppfyller de villkor för små och medelstora företag som anges i riktlinjerna från 1999 och att de ska betraktas som förenliga med den gemensamma marknaden i den mening som avses i artikel 87.3 c i EG-fördraget.

8. **SLUTSATSER**

(70) Mot bakgrund av ovanstående gör kommissionen följande slutsatser:

a) Åtgärd 2 utgör inte statligt stöd, eftersom socialförsäkringskassan agerade i enlighet med den omsorg som förväntas av en hypotetisk fordringsägare i en marknadsekonomi.

b) Åtgärderna 3–6 utgör statligt stöd som är förenligt med den gemensamma marknaden, i enlighet 1999 års riktlinjer.

c) Åtgärd 7 har ett inslag av statligt stöd, men det låg under det tillämpliga tröskelvärdet vid den tidpunkt då det beviljades.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som Spanien har genomfört genom åtgärd 2 och som inbegriper en befrielse från socialförsäkringsskulder enligt ett särskilt avtal som skiljer sig från det allmänna borgenärsavtalet, utgör inte ett stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget, eftersom det är förenligt med principen om en privat fordringsägare i en marknadsekonomi.

Det statliga stöd som Spanien har genomfört genom åtgärderna 3, 4, 5 och 6, avseende vinstandelslån och bidrag som beviljats av Andalusiens regionala regering inom ramen för en omstruktureringsplan som endast lagts fram på nationell nivå, utgör olagligt statligt stöd som på grundval av artikel 87.3 c i EG-fördraget är förenligt med den gemensamma marknaden.

Det statliga stöd som Spanien har genomfört genom åtgärd 7 och som omfattar en garanti från Andalusiens regionala regering på 1,3 miljoner euro för ett lån på 1,6 miljoner euro utgör ett stöd av mindre betydelse som inte omfattas av artikel 87.1 i EG-fördraget.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Konungariket Spanien.

Utfärdat i Bryssel den 13 maj 2009.

På kommissionens vägnar

Neelie KROES

Ledamot av kommissionen